

Kraków 19 styczeń 2022

Recenzja rozprawy w postępowaniu o nadanie stopnia doktora sztuki w Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie pani mgr. Pauli Czarneckiej Tytuł rozprawy < Kula w sześcianie - wpływ nieteatralnej przestrzeni (Chata na Wygodzie) na pracę nad rolą Olgi w spektaklu „Merlin Mongoł ” >

Paula Czarnecka ukończyła Aktorstwo Teatru Lalek na Wydziale Sztuk Lalkarskich w Białymstoku będącym filią Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie uzyskując tytuł magistra 3 kwietnia 2012 roku.

Będąc jeszcze studentką zagrała następujące role teatralne:

- postać SIOSTRY w autorskim projekcie W kółko zrealizowanym na III roku studiów (semestr I) w ramach przedmiotu Mała Forma pod opieką pedagogiczną Wiesława Czołpińskiego i Marii Żynel
- postaci: MATKI, OJCA, DZIECI, KOTA i MYSZY w autorskim projekcie Guzik zrealizowanym na III roku studiów (semestr II) w ramach przedmiotu Mała Form pod opieką pedagogiczną Wiesława Czołpińskiego i Marcina Bikowskiego
- CIOTKA w spektaklu dyplomowym Białe Małżeństwo reż. Krzysztof Rau (premiera 13.02.2011 r., Teatr Szkolny im. J. Wilkowskiego w Białymstoku)
- SIOSTRA RYBA w spektaklu Nie-Lot reż. Maria Żynel zrealizowany w ramach stypendium Młodzi Twórcy – przyznane Pauli Czarneckiej (premiera: czerwiec 2011 r., Teatr Szkolny im. J. Wilkowskiego w Białymstoku)
- LUNATYCZKA ESTRELLA w spektaklu Bóg Niżyński reż. Piotr Tomaszuk (zastępstwo od października 2011 r. do czerwca 2015 r., Teatr Wierszalin w Supraślu)

BIURO RADY DYSCYPLINY
Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza
Wpłynęło dnia 25.01.22
l.dz. 49/P/01/22

- SEKCIARA w spektaklu Wierszalin. Reportaż o końcu świata reż. Piotr Tomaszuk (zastępstwo od października 2011 r. do czerwca 2015 r., Teatr Wierszalin)
- MARIA JAKUBOWSKA w spektaklu Wszyscy Święci. Zabłudowski cud reż. Piotr Tomaszuk (premiera 16.09.2012 r., Teatr Wierszalin w Supraślu)
- MERY, DEMUAZEL, CLEMENTINE w spektaklu Boska Komedia reż. Jakub Nvota (premiera 20.10.2012 r., Teatr Wierszalin w Supraślu)
- Po uzyskaniu stopnia magistra , kontynuowała granie postaci Lunatyczki Estrelly w spektaklu Bóg Niżyński w reż. Piotr Tomaszuka w Teatrze Wierszalin, a ponad to weszła w nowe spektakle mianowicie :
- MIRIAM, ROZYNA w spektaklu Golem reż. zespół pod kierownictwem Rafała Gąsowskiego (premiera 13.04.2014 r., Teatr Wierszalin w Supraślu)
- ANAKONDA, ŻONA w spektaklu Złoty deszcz reż. Piotr Tomaszuk (premiera 30.01.2015 r., Teatr Wierszalin w Supraślu)
- CHLOE w spektaklu Mała Śmierć reż. Katarzyna Kołodziejczak zrealizowany w ramach stypendium Młodzi Twórcy – przyznane Katarzynie Kołodziejczak (premiera 2.07.2013 r., Teatr Szkolny im. J. Wilkowskiego w Białymstoku)
- OLGA w spektaklu Merlin Mongoł reż. Mateusz Tymura (premiera 30.06.2014 r., Teatr Latarnia w Chacie Na Wygodzie w Białymstoku)
- ŻENIA w spektaklu Stypa reż. Magdalena Czajkowska (premiera 14.08.2015 r., Teatr Klepisko w Skowieszynku)
- RUBENÓWNA, CZARNA, POLITYK, OKSANA, MONIKA w spektaklu Władcy reż. Mateusz Tymura zrealizowany w ramach Festiwalu Wschód Kultury (premiera 2.09.2016 r. w fabryce na Fastach w Białymstoku, Teatr Latarnia/Teatr Klepisko)
- OBYWATELKA w spektaklu Msza za miasto Arras reż. Mateusz Tymura zrealizowany w ramach stypendium Młodzi Twórcy –

przysznane Błażejowi Piotrowskiemu (premiera 30.12.2016 r., scena Wydziału Sztuki Łalkarskiej w Białymstoku)

- LIDIA ZAMENHOF, JUDYTA NOWOGRÓDZKA w spektaklu Saluton al la kosmo reż. zespół aktorski, konsultacje Marcin Wierzchowski (premiera 16.12.2017 r., scena Uniwersyteckiego Centrum Kultury w Białymstoku)
- ZORIASZKA w spektaklu Kukrzysko reż. Maria Żynel zrealizowany ramach stypendium Młodzi Twórcy – przysznane Pauli Czarneckiej (premiera 30.12.2017 r., Białostocki Teatr Lalek)
- DELFINA w spektaklu Innym razem reż. Paula Czarnecka i Rafał Pietrzak zrealizowane w ramach stypendium Województwa Kujawsko – Pomorskiego przysznane Rafałowi Pietrzakowi (premiera 30.01.2018 r., Teatr Baj Pomorski w Toruniu)
- DUNIASZA w spektaklu Wiśniowy sad reż. Mateusz Tymura (premiera 4.09.2019r., łąka na grunwaldzkiej, Teatr Latarnia w Białymstoku)
- OFELIA w spektaklu Szekspirowskie kobiety reż. Magdalena Dąbrowska (premiera 30.07.2021, Teatr Wierszalin)

Od 2011 próbowała swoich sił najpierw jako asystent reżysera:

- spektakl dyplomowym Białe Małżeństwo reż. Krzysztof Rau (premiera 13.02.2011 r., Teatr Szkolny im. J. Wilkowskiego w Białymstoku)
- Szekspirowskie kobiety reż. Magdalena Dąbrowska (premiera 30.07.2021, Teatr Wierszalin)
- Następnie sama zaczęła reżyserować :
- spektakl muzyczny Jak to niegrzecznym bywa źle na podstawie wierszy Heinricha Hoffmana, Stowarzyszenie Twórcze SztukPukSztuka w Rzeszowie (premiera 10.10.2015 r., scena Uniwersytetu Muzycznego w Rzeszowie)

- spektakl pantomimiczny Pan Stary i Czary zrealizowany ze studentami WSL (premiera 15.09.2017 r., scena Wydziału Sztuki Łalkarskiej w Białymstoku)
- spektakl Saluton al la kosmo w ramach projektu „Białostockie golemy”, realizowanego przez Fundację Uniwersytetu w Białymstoku dzięki dofinansowaniu z budżetu Miasta Białystok i Samorządu Województwa Podlaskiego (premiera 16.12.2017 r., scena Uniwersyteckiego Centrum Kultury w Białymstoku)
- spektakl Innym razem zrealizowany w ramach stypendium Marszałka Województwa Kujawsko – Pomorskiego przyznanego Rafałowi Pietrzakowi (premiera 30.01.2018 r., Teatr Baj Pomorski w Toruniu)
- spektakl Dziady na podstawie II i IV cz. Dziadów A. Mickiewicza (premiera 9.11.2019, scena na dworcu Będzin Miasto, Teatr Dormana w Będzinie)

Przyszła czas na scenografię, lalki :

- w spektaklu Nie – Lot reż. Maria Żynel, zrealizowane w ramach stypendium Młodzi Twórcy przyznane Pauli Czarneckiej (premiera czerwiec 2011r., Teatr Szkolny im. J. Wilkowskiego w Białymstoku)
- w spektaklu Kukrzysko reż. Maria Żynel, zrealizowane w ramach stypendium Młodzi Twórcy przyznane Pauli Czarneckiej (premiera 30.12.2017 r., Białostocki Teatr Lalek)
- w spektaklu Innym razem reż. Paula Czarnecka i Rafał Pietrzak, zrealizowane w ramach stypendium Marszałka Województwa Kujawsko – Pomorskiego przyznane Rafałowi Pietrzakowi (premiera 30.01.2018 r., Teatr Baj Pomorski w Toruniu)

Paula Czarnecka zmierzyła się również z filmem jako scenarzystka, reżyser, producent, autorka kostiumów i aktorka

- SCENARIUSZ, REŻYSERIA, PRODUKCJA, KOSTIUMY oraz ROLA ŻABKI w filmie krótkometrażowym pt. Łap Pajaca, zrealizowany w ramach stypendium Marszałka Województwa

Podlaskiego przyznane Pauli Czarneckiej, dzięki wsparciu finansowym Wschodzący Białystok oraz we współpracy z Białostockim Ośrodkiem Kultury (premiera 10.12.2018 r., Kino Forum w Białymstoku)

Brała udział w licznych Festiwalach i Konkursach :

2020

22 lipca Festiwal 45. ZAMOJSKIE LATO TEATRALNE w Zamościu (prezentacja spektaklu Wiśniowy sad w reż. Mateusza Tymury; nagroda publiczności BUŁAWA HETMAŃSKA)

2018

30, 31 sierpnia, Festiwal WSCHÓD KULTURY. INNY WYMIAR w Białymstoku (prezentacja spektaklu Kukrzysko w reż. Marii Żynej)

- 6 lipca, Festiwal 43. ZAMOJSKIE LATO TEATRALNE w Zamościu (prezentacja spektaklu Merlin Mogoł w reż. Mateusza Tymury)

- 6 kwietnia, Teatr DRUGA STREFA w Warszawie (gościnne granie spektaklu Władcy w reż. Mateusza Tymury)

2017

- 28 czerwca, Festiwal 42. ZAMOJSKIE LATO TEATRALNE w Zamościu (prezentacja spektaklu Władcy w reż. Mateusza Tymury; nagroda publiczności BUŁAWA HETMAŃSKA)

2016

- 2 września, Festiwal WSCHÓD KULTURY. INNY WYMIAR w Białymstoku

(prezentacja spektaklu Władcy w reż. Mateusza Tymury)

- 26 czerwca, Festiwal WSCHÓD KULTURY Europejski Stadion Kultury w Rzeszowie (prezentacja

spektaklu Jak to niegrzecznym bywa źle w reż. Pauli Czarneckiej)

- 14 maja, Festiwal MASKARADA – Przegląd Teatrów Ożywionej Formy w Rzeszowie (prezentacja

spektaklu Jak to niegrzecznym bywa źle w reż. Pauli Czarneckiej)
2015

- 5 czerwca, Spotkania Teatralne INNOWICA w Innowicy
(prezentacja spektaklu Wierszalin. Reportaż o końcu świata w reż.
Piotra Tomaszuka)

- 30 maja, Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego w
Warszawie (prezentacja spektaklu Mała śmierć w reż. Katarzyny
Kołodziejczak)

2014

- wrzesień – listopad: Projekt TEATR POLSKA

(Trasa ze spektaklem Bóg Niżyński w reż. Piotra Tomaszuka)

- 8 – 15 marca: XXII Alternatywne Spotkania Teatralne KLAMRA w
Toruniu

(prezentacja spektaklu Boska Komedia w reż. Jakub Nvota - zajęcie
2. miejsca w konkursie) 2013

- 15 – 22 listopada: Festiwal Polskich Sztuk Współczesnych
RAPORT w Gdyni (prezentacja spektaklu Wszyscy Święci.
Zabłudowski cud w reż. Piotra Tomaszuka)

- 16 – 20 października: Festiwal ŹRÓDŁA PAMIĘCI. SZAJNA-
GROTOWSKI-KANTOR w Rzeszowie (prezentacja spektaklu
Wszyscy Święci. Zabłudowski cud w reż. Piotra Tomaszuka)

- 25 – 29 września: Festiwal WSCHÓD KULTURY. INNY WYMIAR
w Białymstoku (prezentacja spektaklu Wszyscy Święci.
Zabłudowski cud w reż. Piotra Tomaszuka)

- 30 lipca: Festiwal BETWEEN. POMIĘDZY w Elblągu
(prezentacja spektaklu Wierszalin. Reportaż o końcu świata w reż.
Piotra Tomaszuka)

- 13 – 19 maja: Festiwal BETWEEN. POMIĘDZY w Sopocie
(prowadzenie warsztatów Nauka latania i prezentacja spektakli Bóg
Niżyński, Wszyscy Święci. Zabłudowski cud w reż. Piotra
Tomaszuka)

- 9 marca: Festiwal KLAMRA w Toruniu
(prezentacja spektaklu Wszyscy Święci. Zabłudowski cud w reż.
Piotra Tomaszuka)

2012

- grudzień: TEATR ROSYJSKI w mieście Odessa na Ukrainie

(prezentacja spektaklu Wierszalin. Reportaż o końcu świata w reż.
Piotra Tomaszuka) - 4 grudnia: Festiwal INNE SYTUACJE w
Bydgoszczy

(prezentacja spektaklu Bóg Niżyński w reż. Piotra Tomaszuka) -
wrzesień – listopad: Projekt TEATR POLSKA

(trasa ze spektaklem Wierszalin. Reportaż o końcu świata w reż.
Piotra Tomaszuka) - czerwiec: Festiwal TEATRU NIE-ZŁEGO w
Legnicy

(prezentacja spektaklu Bóg Niżyński w reż. Piotra Tomaszuka)
- 19 czerwca, Międzynarodowy Festiwal Szkół Lalkarskich w
Białymstoku

(prezentacja spektaklu Nie – lot w reż. Marii Żynel) - maj: Festiwal
BETWEEN. POMIĘDZY w Sopocie

(prezentacja spektaklu Wierszalin. Reportaż o końcu świata w reż.
Piotra Tomaszuka) 2011

- październik, Festiwal SPOTKANIA w Nitrze
(prezentacja projektu W kółko w reż. Pauli Czarneckiej i Natalii
Zduń)

- październik, XI Międzynarodowy Przegląd Inicjatyw Teatralnych
BIAŁYSZTUK w Białymstoku (prezentacja spektaklu Nie – lot w reż.
Marii Żynel)

- 6 października, Centrum Edukacji i Promocji Kultury Białoruskiej
na scenie SZCZYTY we wsi Szczyty – Dzięciołowo
(prezentacja projektu Guzik w reż. Pauli Czarneckiej i Natalii Zduń)

- 5 października, Centrum Edukacji i Promocji Kultury Białoruskiej
na scenie SZCZYTY we wsi Szczyty – Dzięciołowo
(prezentacja projektu W kółko w reż. Pauli Czarneckiej i Natalii
Zduń)

- wrzesień, 12. Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek SPOTKANIA w Toruniu (prezentacja projektu Guzik w reż. Pauli Czarneckiej i Natalii Zduń)
- 2 września, 12. Międzynarodowy Festiwal ZDARZENIA im. Józefa Szajny w Gdańsku (prezentacja spektaklu dyplomowego Białe małżeństwo w reż. Krzysztofa Raua)
- 3 września, 12. Międzynarodowy Festiwal ZDARZENIA im. Józefa Szajny w Tczewie (prezentacja projektu Guzik w reż. Pauli Czarneckiej i Natalii Zduń)
- 4 września, 12. Międzynarodowy Festiwal ZDARZENIA im. Józefa Szajny w Tczewie (prezentacja projektu W kółko w reż. Pauli Czarneckiej i Natalii Zduń)
- 16 lipca, Festiwal De-novo 2011 SZTUKATAK w Dynowie (prezentacja projektu W kółko w reż. Pauli Czarneckiej i Natalii Zduń)
- 16 lipca, Festiwal De-novo 2011 SZTUKATAK w Dynowie (prezentacja projektu Guzik w reż. Pauli Czarneckiej i Natalii Zduń)
- Festiwal KON-TEKSTY w Poznaniu (prezentacja projektu Guzik w reż. Pauli Czarneckiej i Natalii Zduń)

Paula Czarnecka zaczęła swoją przygodę na Wydziale Sztuki Lalkarskiej jako pedagog już na czwartym roku kiedy została asystentką prof. dr hab. Marty Rau przy przedmiocie Gra aktora lalką

2016/2017

I semestr – Asystentka mgr Andrzeja Zaborskiego przy przedmiocie Gra aktora lalką (studenci I roku)

II semestr – Asystentka prof. dr hab. Marty Rau przy przedmiocie Gra aktora lalką (studenci I roku)

2015/2016

I semestr

- Asystentka prof. Krzysztofa Raua przy przedmiocie Gra aktora lalką stolikową (studenci II roku, grupa I)
- Asystentka prof. dr hab. Wiesława Czołpińskiego przy przedmiocie Gra aktora lalką 9stolikową (studenci II roku, grupa II)

II semestr

- Asystentka prof. dr hab. Wiesława Czołpińskiego przy przedmiocie Gra aktora lalką stolikową (studenci II roku, grupa II)
- Asystentka dr Jacka Dojlidko przy przedmiocie Teatr ożywionej formy (studenci III roku)

2014/2015

Asystentka prof. dr hab. Marty Rau przy przedmiocie Gra aktora lalką stolikową (studenci II roku)

2013/2014

- Asystentka prof. dr hab. Marty Rau przy przedmiocie Gra aktora lalką stolikową (studenci II roku)
- Asystentka dr hab. Marcina Bartnikowskiego przy przedmiocie Interpretacja prozy i wiersza (studenci II roku)

2012/2013

Asystentka prof. Krzysztofa Raua przy przedmiocie Teatr ożywionej formy (studenci III roku)

2011/2012

Asystentka prof. dr hab. Marty Rau przy przedmiocie Gra aktora lalką

Natomiast w roku akademickim 2017/18 zaczęła samodzielnie prowadzić zajęcia ze studentami na Wydziale Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku

2020/2021

Prowadzenie zajęć z przedmiotu Współczesne techniki lalkowe

2019/2020

Prowadzenie zajęć z przedmiotu Współczesne techniki lalkowe

2018/2019

Prowadzenie zajęć z przedmiotu Współczesne techniki lalkowe
(studenci II roku, grupa C i D)

2017/2018

Samodzielne prowadzenie zajęć z przedmiotu Gra aktora Pacynką
(studenci II roku)

A oto dorobek pedagogiczny Pauli Czarneckiej:

- Pokaz etiud z przedmiotu Gra aktora Pacynką (2017/2018) w ramach Dni Otwartych Wydziału Sztuki Lalkarskiej w dn. 17 – 18 marca 2018r.

- Pokaz etiud z przedmiotu Gra aktora lalką stolikową (2013/2014) w ramach Dni Otwartych Wydziału Sztuki Lalkarskiej w dn. 10 – 11 maja 2014r.

Projekt Nazywam się W. Anny Domalewskiej i Rafała Derkacza zrealizowany w ramach przedmiotu Teatr ożywionej formy (2015/2016). Prezentacje:

- w ramach wydarzenia Europejska Stolica Kultury Wrocław w 2016r

- w Teatrze SCENA w Warszawie w 2017

- w ramach wydarzenia Dni Otwarte Wydziału Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku w 2017r

- w ramach wydarzenia Straszny sezon 2 w Teatrze Ochoty w Warszawie w 2017 r.

- w ramach Festiwalu Teatrów Ożywionej Formy MASKARADA w Rzeszowie w 2017 r.

- w ramach 32. Dni Sztuki Współczesnej w Białymstoku w 2017 r.

- w ramach VII Międzynarodowego Festiwalu Teatralna Karuzela w Łodzi w 2017 r.
- w ramach III Festiwalu małych Prapremier w Wałbrzychu w 2018 r.
- w ramach X Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Awangardowych PESTKA w Jeleniej Górze w 2018 r.

Projekt Utop(i)ja Anny Moś i Kamili Wróbel zrealizowany w ramach przedmiotu Teatr ożywionej formy (2015/2016):

- prezentacja w ramach Festiwalu LALKA NIE LALKA w Białymstoku w 2016 r.
 - prezentacja w ramach wydarzenia Dobry wieczór w AT Białystok w Akademii Teatralnej w Warszawie w 2016 r.
 - prezentacja w ramach Podlaskich Spotkań Teatralnych Zwierciadła
- Projekt Trip Michała Szostaka i Damiana Krajczyka zrealizowany w ramach przedmiotu Teatr

ożywionej formy (2015/2016):

- prezentacja w ramach Festiwalu Lalka też człowiek w Warszawie w 2016 r.

(przyznana nagroda w wys. 5 000 zł na realizację kolejnego projektu)

- prezentacja w ramach Festiwalu LALKA NIE LALKA w Białymstoku w 2016 r.
- prezentacja w ramach wydarzenia Dobry wieczór w AT Białystok w Akademii Teatralnej w Warszawie w 2016 r.
- spektakl gościnny na zaproszenie LALKOMATU w ramach Mikrograntów Europejskiej Stolicy Kultury we Wrocławiu w 2016 r. (scena IMPART)
- prezentacja w ramach Międzynarodowego Festiwalu Szkół Teatralnych ITSELF w Warszawie w 2017 r.

Projekt Fizycy Pauliny Moś, Heleny Radzikowskiej, Mateusza Trzmiela i Pawła Rutkowskiego zrealizowany w ramach przedmiotu Teatr ożywionej formy (2012/2013):

- prezentacja w ramach XI Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki w Białymstoku
 - prezentacja w ramach X Międzynarodowych Spotkań Szkół Lalkarskich we Wrocławiu
 - prezentacja w ramach XXVI Ogólnopolskiego Festiwalu Teatru Lalek w Opolu
 - prezentacja w ramach Nocy Muzeów w Białymstoku w 2014 r.
 - gościnna prezentacja w Teatrze Bez Rzędów w Krakowie
 - gościnna prezentacja w klubokawiarni Zmiana Klimatu w Białymstoku
 -
 - Inne doświadczenia pedagogiczne Pauli Czarneckiej
 - Inne doświadczenia pedagogiczne Pauli Czarneckiej
 - wrzesień – październik 2021- realizacja spektaklu „Kamizelka” z młodzieżą z IV Liceum Ogólnokształcącego w Białymstoku
 - listopad 2020 czerwiec 2021- warsztaty teatralne on-line i realizacja spektaklu „Dziady” z młodzieżą z IV Liceum Ogólnokształcącego w Białymstoku oraz młodzieżą z Litwy w ramach projektu polsko-litewskiego
 - 2018 - prowadzenie warsztatów ze świadomości ciała, animacji lalką stolikową, kukłą oraz z zakresu teatru czarnego (młodzież w wieku 14 – 16 oraz dzieci w wieku 8 – 10) w Domu Kultury w Dubecznie
- maj 2018
- 2018 - prowadzenie warsztatów ze świadomości ciała, animacji lalką stolikową, kukłą oraz z zakresu teatru czarnego (młodzież w wieku 14 – 16 oraz dzieci w wieku 8 – 10) w Domu Kultury w Dubecznie

maj 2018

- prowadzenie warsztatów z animacji lalki stolikowej (dzieci w wieku 7 – 10 lat) w ramach wydarzenia 50. Jubileuszowe Ogólnopolskie Spotkania Lalkarzy w Lublinie

marzec 2018

- prowadzenie warsztatów z zakresu teatru rąk (młodzież w wieku 15 – 18 lat) w ramach Dni Otwartych w Akademii Teatralnej Wydział Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku

wrzesień 2017

- prowadzenie warsztatów z teatru przedmiotu dla instruktorów teatralnych w Hołownie (organizowane przez Puławskie Spotkania Lalkarzy)

kwiecień – czerwiec 2017

- prowadzenie zajęć teatralnych oraz zajęć z zakresu teatru tańca (dzieci i młodzież w wieku od 5 do 13 lat) w Otwartej Przestrzeni Artystycznej ARTEA w Białymstoku

kwiecień – czerwiec 2017

- prowadzenie zajęć teatralnych (klasy I – III) w Społecznej Szkole Podstawowej Nr 2 w Białymstoku

marzec – czerwiec 2017

- prowadzenie zajęć z improwizacji w zakresie teatru tańca (młodzież w wieku 14 – 20 lat) w Szkole Tańca 4Konekt w Białymstoku

maj 2016

- prowadzenie zajęć z teatru ruchu i pantomimy (dzieci w wieku 7 – 10 lat) w ramach Puławskich Spotkań Lalkarzy w Puławach

listopad 2014

- prowadzenie warsztatów ze świadomości ciała i improwizacji aktorskiej (młodzież w wieku 13 – 14 lat) organizowane przez Teatr Wierszalin w Supraślu

czerwiec 2014

- warsztaty teatralne polegające na stworzeniu autorskich lalek, ich animacji oraz zbudowaniu autorskiego przedstawienia lalkowego (młodzież w wieku 11 – 15 lat) w Ośrodku Jazdy Konnej w Kraśnianach

wrzesień – czerwiec 2013

- prowadzenie cyklu warsztatów pn. Mówię głośno i wyraźnie (dzieci w wieku przedszkolnym oraz klasy I – III ze szkół podstawowych) w Teatrze Wierszalin w Supraślu

czerwiec 2012

- prowadzenie zajęć teatralnych ze świadomości ciała, improwizacji oraz elementarnych ćwiczeń aktorskich (młodzież 16 – 18 lat) w I Liceum Ogólnokształcącym w Białymstoku

Paula Czarnecka cały czas rozwija swoje rzemiosło biorąc udział między innymi w różnego rodzaju warsztatach jak :

- dwudniowy warsztat z emisji głosu prowadzony przez Olę Szwajgier, organizowany przez Wydział Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku (kwiecień 2010 r.)
- warsztaty BIAŁEGO ŚPIEWU prowadzony przez Marcin Lićwinko w Akademii Teatralnej w Białymstoku (luty – maj 2011 r.)
- warsztat GENIUS LOCI prowadzony przez Tomasza Zizkę, organizowany w ramach Międzynarodowego Festiwalu Zdarzenia im. J. Szajny w Tczewie (wrzesień 2010 r.)
- cykliczne warsztaty UWOLNIJ GŁOS prowadzone przez Justynę Jary w Warszawie (wrzesień – grudzień 2012 r.)
- dwudniowe warsztaty CAŁYM SOBĄ NA SCENIE prowadzone przez Katarzynę Maję Łęcką, organizowane przez Wydział Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku (marzec 2012 r.)
- warsztaty charakterystycznego śpiewu tradycyjnych białoruskich kolęd prowadzone przez Olę Jemialjanczyk, organizowane przez Skansen w Białymstoku (grudzień 2012r.)

- warsztat taneczny UKRYTY PRZECIWNİK prowadzony przez Roberta Niżnika organizowane w ramach Festiwalu Dni Sztuki Współczesnej (maj 2017 r.)

Dodatkowo Paula Czarnecka angażowała się w :

- wolontariat na IV Międzynarodowym Festiwalu Szkół Łąckich organizowanym przez Akademię Teatralną Wydział Sztuki Łąckiej w Białymstoku (w 2008 r.)
- udział w plenerowym działaniu performatywnym pn. Historia Naszego Podwórka reż. Mateusz Tymura, w ramach akcji społeczno kulturalnej PODWÓRKOWY DOM KULTURY organizowanej przez Fundację Teatr Latarnia (premiera czerwiec 2012 r., ul. Warszawska w Białymstoku)
- udział w egzaminie reżyserskim Nietoperze Bernardy Bieleni pod opieką pedagogiczną Wojciecha Szlachowskiego, wykonanie piosenki Kaliny Jędrusik Smutna byłam (premiera lipiec 2012 r., dziedziniec Akademii Teatralnej Wydziału Sztuki Łąckiej w Białymstoku)
- udział w działaniu performatywnym Tu Tuwim reż. Maria Żyńel, organizowanym z okazji otwarcia Festiwalu Książki Artystycznej Dla Dzieci i wystawy TU TUWIM (premiera 9.05.2015 r., Galeria Arsenał w Białymstoku)
- gościnny udział w egzaminach reżyserskich Roxany Miner: Kwiat Paproci (premiera czerwiec 2016 r.) oraz Petit Piere (premiera 30.06.2017 r., Wydział Sztuki Łąckiej w Białymstoku)
- udział w spocie (rola Policjantki) promującym działania społeczno kulturalne pn. Biała Czysta Kulturalna – rzeka dla mieszkańców organizowanych przez Fundację Teatr Latarnia w Białymstoku (premiera spotu czerwiec 2018 r.)

W bardzo obszernej rozprawie doktorskiej (156 stron) Paula Czarnecka wprowadza czytelnika w swoje rozumienie przestrzeni. Przestrzeni jako współtwórcy spektaklu. Opisuje swoje doświadczenia, które zdobyła w pracy z różnymi przestrzeniami teatralnymi. :

„ Bezpośrednio po ukończeniu studiów zaczęłam pracę w Teatrze Wierszalin w Supraślu, gdzie zbierałam różnego rodzaju doświadczenia przez 4 lata. Niewielka grupa aktorów pod dyktando Piotra Tomaszuka zaczynała swoją działalność jako teatr niezależny. Dopiero z biegiem lat stałe dofinansowania osadziły teatr na pograniczu eksperymentalnego teatru „na uboczu”, a instytucją. Sam budynek to stara, drewniana chata, która przez wiele lat pełniła funkcję domu kolonijnego. Tomaszuk każdą kolejną sztukę precyzyjnie realizował z myślą o tym określonym miejscu. Na przykład cztery filary umiejscowione na scenie w każdym spektaklu sprawują inną funkcję. Pomimo instytucjonalnego charakteru Wierszalin jako grupa artystów rządzi się swoimi, specyficznymi prawami. Przestrzeń mocno na to wpływa. Sprzyja tworzeniu eksperymentalnej wspólnoty, w której zdecydowanie potrzeba czasu, aby się odnaleźć, a i tak nie każdy decyduje się zostać w niej na dłużej. Z różnych powodów. Kiedyś „mistrzowie” bezkarnie sięgali po skrajne metody pracy z aktorem polegające na przemocy psychicznej, manipulacji, agresji. W tego typu wspólnotowych środowiskach bardzo łatwo jest sprowokować dominującą socjopatyczną atmosferę, gdyż wszystko zależne jest od nastroju jednej osoby – „mistrza”. Chcąc obcować z Wielką Sztuką godzisz się na wszelkie warunki funkcjonowania jakkolwiek dysfunkcyjne by one nie były. Zresztą, osobowości artystyczne często posiadają skłonności i łatwość ulegania tego typu sytuacjom. Potrzeba kilku lat, by zracjonalizować układ, w którym się znajduje i podjąć decyzję o odejściu, a potem następnych, by to przepracować psychicznie i emocjonalnie. Na szczęście kolejne pokolenia twórców teatralnych są co raz bardziej uświadamiane, że twórczość niekoniecznie rodzi się w poniżeniu i przemocy. Może supraski teatr zdecyduje się w końcu wcielić współczesny model pracy.”

Z tego tekstu wynika, że to doświadczenie dla pani Pauli Czarneckiej łatwe nie było, wytrwała jednak ze względu na spotkanie z Wielką Sztuką .

Szczęśliwie Mateusz Tymura zaprosił Paulę Czarnecką do roli tytułowej w spektaklu Merlin Mongoł. Tak rozpoczęła się jej współpraca z niezależnym teatrem białostockim - Teatrem Latarnia, trwającą do dzisiaj. Na przykładzie tej sztuki i tej roli, Paula Czarnecka wprowadza czytelnika w „ówczesne okoliczności tworzenia i „współbycia” przestrzennego”, które jak pisze, „były moim punktem wyjścia i przyświecają całemu badaniu powiązania i wpływu miejsca na teatr budowanie roli i relację z widzami .”

Pani Paula w swoich poszukiwaniach trafiła na esej Etienne Souriau „Sześcian i kula w przestrzeni i ich wpływ na zdarzenia teatralne”, Souriau nazwał i opisał dwa skrajne podejścia do przestrzeni i ich wpływ na zdarzenia teatralne:

< Zasada sferyczna [kula], bardziej prymitywna, pierwotniejsza – pod pewnymi względami bardziej „religijna” (w jak najszerszym tego słowa znaczeniu) – jest też może tą, która obecnie daje najwięcej miejsca dla nowych poszukiwań, dla poszerzenia teatru ku nowym przeznaczeniom. Ale zasada sześcianu, solidniejsza, bardziej klasyczna (choć ona też może być poszerzona i urozmaicona), częściej stosowana w teatrze trzech ostatnich stuleci, wyróżnia się czystością strukturalną, widowiskowym przepychem, stylizacjami umożliwiającymi najszlachetniejsze rozwinięcie w monumentalnym stylu. W rzeczywistości sztuka teatralna jak gdyby oscylowała rytmicznie między tymi dwiema tendencjami, tak jak to robił na przykład teatr grecki.”

To określenie-odkrycie Etienne Souriau zrobiło na Pauli Czarneckiej wielkie wrażenie. Pisze : „ Kula w sześcianie – w tym geometryczno filozoficznym sformułowaniu odnalazłam definicję relacji przestrzeń-aktor-widz „

W kolejnych trzech rozdziałach pracy autorka przedstawia spojrzenie na przestrzeń w teatrze :

- Jerzego Gurawskiego - doktora przestrzeni teatralnej w laboratorium Grotowskiego- gdzie Czarnecka opiera się na tekstach Gurawskiego i opublikowanych rozmowach z Gurawskim.
- Michała Walczaka zapis pamięci w przestrzeni.
- Marcina Wierzchowskiego inkubatory i adaptowanie przestrzeni.

W przypadku Walczaka i Wierzchowskiego zamieszcza w swojej rozprawie przeprowadzone z nimi rozmowy jak również opisuje ich pracę w teatrze, w przestrzeni. W drugiej części rozprawy Paula Czarnecka przybliża nam proces pracy nad rolą Olgi w przestrzeni chaty w której spektakl powstawał i był grany, będąc jednocześnie prywatnie, zamieszkały przez reżysera z rodziną.

Oto tytuły rozdziałów w których autorka rozwija poszczególne tematy

- Budowanie roli w domu prywatnym. Merlin Mongoł jako kula w sześcianie.
- Zaadoptowanie domu prywatnego na Tymczasowy Teatr na Wygodzie
- Rola przestrzeni w procesie budowania roli.
- Oswajanie miejsca czyli: przestrzeń jako nieobliczalny partner sceniczny.
- Rozdwojony Reżyser domownik i twórca czyli garderoba w sypialni, a scena w salonie i kuchni.

Kolejny rozdział to rozmowa ze znajomą Pauli Czarneckiej, Małgorzatą Skowrońską, która pracuje w Instytucie Socjologii (Uniwersytet w Białymstoku). Jak pisze pani Paula:

„Była to bardzo długa i swobodna rozmowa. Gdybym chciała spisać ją całą – musiałaby powstać oddzielna praca doktorska na ten temat i zapewne obie obroniłybyśmy ją na 5.”

Pani Skowrońska opowiada o swoich wrażeniach ze spektaklu, o przestrzeni, relacjach, uruchomionych emocjach. Zaskoczył mnie fragment wypowiedzi :

„BODŹCE ZEWNĘTRZNE

Tak, tam była scena, podczas której tarabaniono nam nad głową – klasyczna awantura u sąsiadów z góry. Było to bardzo przejmujące i wspaniałe. Ja się tam tak podnieciłam tym, że to takie realne. W

życiu codziennym raczej się martwię, że tam ktoś sobie po łbie skacze, robi krzywdę sobie i innym. Próbuje interweniować. Tutaj nie. Tu urzekła mnie po prostu realność, ale pamiętam też, że ten pies szczekający na zewnątrz, jakieś łupania w okna - (...) na mój typ odbioru rzeczywistości to najłatwiejszy rodzaj pobudzenia mnie i ja się właśnie tam całkowicie na to nabrałam w takim sensie, że to urealniało bardzo sytuację i było zgodne z moją potrzebą reakcji na absolutnie wszystko. Wspierało to moje podniecenie: jakich to pięknych, życiowych okoliczności dotknął spektakl teatralny. W moich oczach to ten mit właśnie budowało i było zgodne z tą perwersyjną potrzebą widzenia brudu, patologii, czy poważnych problemów społecznych w ich naturalnym kontekście, które to potwierdzają.."

Zaskoczył dlatego, że ja i wielu moich znajomych, a myślę, że i wielu widzów nie ma „perwersyjnej potrzeby” oglądania” brudu i patologii w teatrze."

Spektakl "Merlin Mongoł" był grany 8 razy w Tymczasowym Teatrze na Wygodzie. Nastąpiła długa przerwa. Po czterech latach pojawiła się szansa powrotu do spektaklu i Twórcy zdecydowali się przenieść go na scenę w nowoczesnym budynku należącym do kampusu Uniwersytetu w Białymstoku. Reżyser wybrał koncepcję zbudowania domu na scenie. Paula Czarnecka opowiada o wyzwaniach w tej nowej przestrzeni, jak ją nazywa „sześcianu w sześcianie”. O powrocie emocjonalnym do postaci w którym pomagały rekwizyty i sprzęty przeniesione z Chaty na Wygodzie. Kończy temat spektaklu” Merlin Mongoł " konkluzją.

„Podsumowując: dlaczego odbieram wpływ przestrzeni na budowanie roli Olgi jako kula w sześcianie? Sferyczność (kulistość) dramatu postaci, napięcie i tragedii skumulowane jest w realność sześciennego domu. Kula ściśnięta w sześcianie (Olga w domu matki) napiera ze środka ze wszystkich sił, by uciec przez uchylone okno, wydrzeć się przez szpary między deskami. Na tej nieustannej walce opiera się współbycie postaci i przestrzeni."

W ostatniej części pracy Autorka przechodzi do omówienia pracy ze studentami. Drugi rok prowadzi samodzielnie zajęcia ze studentami Filii w Białymstoku Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie w przedmiocie:

Wstęp do współczesnych technik lalkowych.

Paula Czarnecka szczerze wyznaje, że chętnie skupiłaby się na poszukiwaniach, jednak przedmiot dotyczy przede wszystkim techniki form współczesnych, a celem jest ożywienie znalezionej formy." „dalej pisze, że: " Nie chce opisywać swojej metody pracy ze studentami, ale skupić się na przestrzeni."

Opisuje, że punktem startowym jest pusta przestrzeń w ciemnej sali, czarna podłoga, czarne ściany, czarny sufit. Okna można zasłonić czarną kotarą. Opisuje etiudy studentów, ich poszukiwania, niektórych wyobrażenia jak zaznacza „nie mieściła się w czarnym pudełku sali", a Ona "dawała zielone światło żeby jej nie krępować."

Czytając opis etiud, mam wrażenie, że dominuje w nich performance, który jednak nie jest przedmiotem zajęć. Niektóre z opisanych przez panią Paulę etiud budzą we mnie dystans i pytanie, czy nie zostały przekroczone granice, a etiuda zamieniła się w manifestację politycznych, czy ideologicznych przekonań studenta? Przykładowo, pani Paula Czarnecka pisze o jednej ze studentek :

„ ..a na koniec odwracała baner z antypisowską treścią. ... świetnie wykorzystała piętro wyżej, na którego balustradzie przymocowała w/w baner. Prezentował się na tyle wyraziście, że nie dało się przejść nie zauważywszy wypisanego na nim tekstu."

Jestem zdania, że na uczelni nie powinno się uruchamiać politycznych, czy ideologicznych emocji. Uczelnia powinna uczyć rzemiosła. Jest dla mnie czymś niewłaściwym wywieszanie antyrządowych dobrze widocznych banerów na balustradzie państwowej uczelni, bez względu na to jaka opcja polityczna aktualnie rządzi. Przechodnie nie wiedzą, że odbywa się egzamin, a uczelnia, w mojej opinii nie powinna być postrzegana jako uczestnik politycznego sporu.

Kolejna rzecz na którą zwróciłam uwagę to dopuszczenie sytuacji w której wykładowcy czują się niekomfortowo ze względu na grę studentki. Pani Paula opisuje jedną z etiud tak :

(studentka) „zwracała się w swoich rozważaniach ku ciału....Przeniosło się to na jej egzaminacyjne działanie performatywne, podczas którego dokonywała całościowego demakijażu i konfrontowała się z problemem akceptacji swojej cielesności. Poszukiwania zaczęła od utopienia butów na wysokim obcasie i "niezbędnej" zawartości swojej torebki w akwarium wypełnionym wodą.... Temat się rozwijał i niewielkie akwarium przestało wystarczać by dokonać demakijażu absolutnego. Zdobyła wielką szklaną formę o wymiarach niewielkiej wanny i umieściła ją damskiej łazience... Spotykaliśmy się tam na próby. Martyna badała i grała z przestrzenią bardzo uważnie. Identyfikowała dźwięk odkręconej wody z uspokojeniem, wchodziła pod prysznic i zamykała się tam, gdy przytłaczała ją walka z nią samą, topiła w zlewie swoje "kobiece niezbędności", by wreszcie obmyć się z wszelkich oczekiwań narzucanych przez siebie samą i otoczenie. Zapraszając widzów do tak niewielkiej, zamkniętej przestrzeni Martyna chciała zachęcić do współuczestniczenia odbiorcy w jej wodnej spowiedzi. Bliski kontakt z nią, z jej ciałem, z jej walką ze schematami miał przybliżyć i zachęcić do empatyzowania. Finalnie Martyna cała zanurzała się w akwarium i z ulgą mościła się w nim jak w wannie nawiązując kontakt wzrokowy z odbiorcami. W większości odbiorców przestrzeń i założenia współbycia i niebycia w zamkniętej łazience pomogła w odczuciu przekazu. Jednak niektórzy widzowie poczuli się przytłoczeni (chlapanie wody lub dyskomfort z powodu bliskiego kontaktu ze studentką, która ubrana w obcisłe czarne body swobodnie poruszała się w ciasnej przestrzeni w poczuciu, że jest tam sama ..Wnioskiem, który wyciągnęłam z obserwacji współbycia/zdarzenia było przekonanie, że w trosce o wolność wyboru uczestnictwa w tak nietypowym zdarzeniu oraz odpowiednie zrozumienie osób performujących powinno się to odbyć bez konieczności finalnego oceniania. Warunki egzaminacyjne zakładają bowiem, że komisja m u s i obejrzeć każdą etiudę. Chociaż zostali poinformowani o zamkniętym miejscu oraz o performatywnym charakterze działań – w tych okolicznościach nie mieli wyboru. Musieli w tym uczestniczyć. Oczywiście eksperymentalne sytuacje sceniczne często świadomie mogą dążyć do wywołania w widzu poczucia lęku czy dyskomfortu, ale obowiązkiem twórcy jest dostarczenie informacji o możliwym kierunku akcji i (co najważniejsze) możliwości wyboru. Chce się jednak w tym miejscu poruszyć

kolejną kwestię... Czy jako wykładowcy nie jesteśmy właśnie od tego? Czy nie jesteśmy właśnie od bycia biorcą eksperymentów i przekazów studenckiej twórczości niezależnie od tego, czy nam to na rękę czy nie?”

Na pytanie Pauli Czarneckiej odpowiadam pytaniem. Dlaczego wykładowcy mają być zobowiązani do uczestniczenia w zajęciach czy egzaminie przekraczającym granice, których nie chcą przekraczać? W imię eksperymentu? Twórczości? Sztuki ?

Być może przykre doświadczenia, czy jakiś rodzaj przemocy w Teatrze Wierszalin, o którym pisała pani Paula, mogły wpłynąć na chęć otwarcia się Jej na studentów, jak gdyby zrekompensowania studentom swoich oczekiwań z przed paru lat. Stąd taka wrażliwość i otwartość na ich propozycje, ale zadaniem wykładowcy jest też wskazywanie kierunków, niekoniecznie podążanie za kierunkiem proponowanym przez studenta.

Prowadzę przedmiot sceny współczesne i oceniając studenta w tym przedmiocie biorę pod uwagę : umiejętność budowania relacji między postaciami, prowadzenie i budowanie własnej postaci, budowanie monologów wewnętrznych, wyrazistość słowa i ciała itd. Uważam za nadużycie, jeżeli student, przeprowadzając swoje zadanie, chciałby to zrobić przekraczając granice w ramach jakiegoś eksperymentu, a tym samym stosując wobec mnie przemoc. Gwałt może być wymierzony również w wykładowców. Powyższy przykład to ramy i granice, które ustalone i jasne obowiązują na moich zajęciach i w naszych relacjach, tak student-pedagog, jak student-student. Czy są to granice słuszne, optymalne, konieczne jest oczywiście rzeczą uznaniową, ale ich istnienie i znajomość, pozwala przekierować uwagę na istotniejsze aspekty. Studenci wraz z granicami dostają sześcian, w ramach którego mogą eksperymentować ze swoimi kulami. Jest to szczególnie istotne dla osobowości o silnej potrzebie rozpoznania granic. Gdy ich nie dostają z determinacją kontynuują poszukiwanie testując wciąż dalej i dalej. Odciąga to ich uwagę od wielu aspektów. Trudno budować kulę, gdy człowiek wciąż po omacku szuka krawędzi sześcianu. Stawiam też wymagania, żadnych wulgaryzmów na zajęciach. Ci ludzie mają być elitą i uważam, że należy ich uczulić na ochronę języka polskiego, który się degraduje z roku na rok coraz bardziej. Inną sprawą jest to czy będą chcieli

wziąć za język odpowiedzialność poza szkołą i po szkole. Czy uda mi się ich przekonać? Na to nie mam wpływu, muszą sami o tym zdecydować, ale na zajęciach im się to udaje.

Wiele osób lubiących teatr, dzisiaj nie chce do niego chodzić. Boją się, żeby nie narazić się na zderzenie z wulgarnością, seksem, nagością, brutalnością jakby niektórzy twórcy wierzyli, że tylko te środki wyrazu mogą widza poruszyć, że to jest nowoczesna sztuka, że to jest sztuka przez duże "S".

Jestem zdania, że twórca równie dobrze może wybrać sposoby „dostarczania informacji”, nie przekraczające pewnych granic, jeżeli już musi coś dostarczać. Ponieważ w moim przekonaniu, widz powinien mieć wolność w odbiorze i wziąć tyle ze spektaklu, ile sam chce, nie będąc manipulowanym przez twórcę. Słowem jestem przeciwna przekonaniu że: „eksperymentalne sytuacje sceniczne często świadomie mogą dążyć do wywołania w widzu poczuciu lęku czy dyskomfortu”. Dla mnie jest to manipulacja emocjami widza.

Zgadzam się z konkluzją Pedagogów Uczelni, którzy w dyskusji po egzaminie, o której wspomina pani Paula uznali, że takie etiudy i poszukiwania mogą mieć miejsce na zajęciach fakultatywnych.

Myślę też, że w obecnej sytuacji, kiedy widoczna jest tendencja do ogólnonarodowej depresji, strachu i smutku zwiększonej ilości samobójstw wśród wielu młodych ludzi, prowadzący mając wpływ na tematy etiud mogli by pomóc studentom znajdując tematy jasne, nie nakręcające spirali negatywnych emocji. W końcu chodzi o nauczanie techniki.

W materiałach dołączonych do rozprawy doktorskiej był również sfilmowany spektakl „Merlin Mongoł” Paula Czarnecka grała w nim rolę Olgi.

Spektakl grany w w przestrzeni wiejskiej chaty, niewątpliwie niósł w sobie walory na poły filmowe, na poły teatralne. Publiczność właściwie wchodziła do wnętrza zdarzenia i pokoju, gdyż aktor grający Miskę, leżał na wersalce jadł jabłko, później bawił się z psem. Z początku wezbrała we mnie złość, że znów będą epatować golizną, bo w kuchni, aczkolwiek dyskretnie usadowiona, siedziała roznegliżowaną bohaterka. (Uważam, że nagość nie jest kostiumem i nie lubię jak rozbiera się aktorów na scenie.) Na

szczęście bohaterka się ubrała i ku mojemu zdziwieniu wszystkie sceny gwałtów i przemocy były wyreżyserowane i zagrane dyskretnie za co dziękuję Twórcom.

Paula Czarnecka w tej roli budziła sympatię i współczucie, podobało mi się jak prowadziła swoją rolę. Była w niej delikatność i jakiś rodzaj niewinności mimo całej sytuacji wynikającej z treści sztuki. Widoczne też było ogromne zaangażowanie pani Pauli w ten projekt. Gratuluję.

Podsumowując jestem zdania, że Paula Czarnecka jest obiecującym pedagogiem i aktorką. Cechuje ją uważność i życzliwość wobec studentów, szczerość w opisywaniu swoich przemyśleń i mam wrażenie, że też otwartość na wysłuchanie innych spojrzeń na sztukę, analityczność. Jak mówimy o stopniu naukowym, to próby - choćby i nietrafne - zrozumienia z czym się ma do czynienia, są jak najbardziej na miejscu.

Wnioskuje o nadanie mgr Pauli Czarneckiej stopnia doktora sztuki w Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicz w Warszawie.

prof. dr hab Agnieszka Mandat

